

The emphasis has been placed on the fact that the formula for the effectiveness of law enforcement agencies should be derived not from statistics and quantitative indicators, but through qualitative indicators, a thorough analysis of which will lead to understanding the content of problems of obtaining a certain level of efficiency. The quality of preventive activities is determined by the effectiveness, impartiality and professionalism of the authorized state bodies and their officials, on whose work the level of public trust in government institutions also depends.

The announced tasks will be implemented in conjunction with the adoption by the Verkhovna Rada of Ukraine of the laws of Ukraine «On Crime Prevention» and «On Statistical Accounting of Offenses», the content of which depends entirely on the representatives of criminology.

It has been found that the level of efficiency of criminological activity is established on the basis of research of various objective criteria, such as: 1) normative-legal basis of criminological activity of police; 2) the level of public confidence in the activities of the police; 3) the state of public safety and order in the country; 4) the state of management and organization of criminological activities; 5) human resources of the police, etc. The paper emphasizes that this list is not exhaustive.

It has been proved that the efficiency of criminological activity of the police has been steadily growing in recent years, as evidenced by such key indicators as increasing public confidence in police activities and steadily reducing the number of criminal offenses committed in Ukraine over the past 4 years.

The emphasis has been placed on the need to amend the current legislation, first of all, by supplementing Part 1 of Article 23 of the Law of Ukraine «On the National Police» with such police powers as: 1) criminological monitoring, monitoring the operational situation in the country; 2) participation in the development and implementation of combatting crime, etc.), modernization of the scientific and technical component of criminological activities of the police, deepening cooperation with other combating crime actors, etc.

Keywords: *criminology, police, legal activity, police activity, criminological activity, criminological monitoring, prevention of criminal offenses.*

УДК 343.851

DOI: 10.31733/2078-3566-2021-4-15-21

Олександр ЮНІН[©]

доктор юридичних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Досліджено сучасний стан та перспективи вдосконалення державної політики у сфері запобігання домашньому насильству. Встановлено, що сучасний стан нормативно-правового забезпечення державної політики у сфері боротьби з домашнім насильством можна вважати задовільним та таким, що відповідає Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьби з цими явищами від 11 травня 2011 року (Стамбульській конвенції). Водночас, із метою вдосконалення державної політики у сфері боротьби з домашнім насильством, запропоновано окремі заходи загальносоціального рівня.

Ключові слова: *державна політика, домашнє насильство, запобігання домашньому насильству.*

Постановка проблеми. Грудень 2021 року є визначним для всього світу, адже це 73-я річниця прийняття Загальної декларації прав людини. Вона проголосила, що всі люди є вільними, а жінка та чоловік мають рівні права та обов'язки. В Україні щорічно з 25 листопада по 10 грудня проводиться Всеукраїнська акція «16 днів проти насильства», що, зокрема, покликана бути нагадуванням для всього світу щодо глобальної проблеми боротьби з домашнім насильством. Більш того, статистичні дані та результати численних досліджень лише підтверджують той факт, що і в Україні, і у світі в умовах пандемії COVID-19 проблема домашнього насильства залишається актуальною.

© О. Юнін, 2021

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-4846-2573>

junin@ukr.net

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Окремі питання запобігання домашньому насильству досліджували А. Блага, А. Вознюк, І. Грицай, О. Гумін, О. Дмитрашук, О. Дудоров, О. Зінсу, А. Йосипів, С. Мінченко, Л. Наливайко, Н. Орловська, І. Савка, О. Ткаленко, М. Хавронюк, Г. Філоненко, В. Шаблистий, С. Шрамко та інші вчені. Однак сучасний стан та тенденції домашнього насильства свідчать про те, що наразі дане питання не втратило своєї актуальності.

Мета статті полягає в дослідженні сучасного стану державної політики у сфері боротьби з домашнім насильством та перспективам її вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. Державна політика у сфері боротьби зі злочинністю є одним із найважливіших напрямків діяльності держави взагалі. Адже аксіоматичним є твердження, що від рівня та стану злочинності в державі залежать добробут населення та рівень довіри до державних органів влади. До того ж, людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права й свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [1], як зазначено в Основному Законі України. У зв'язку з цим на окрему увагу заслуговує державна політика України у сфері боротьби з домашнім насильством.

Переусім слід зазначити, що ефективність державної політики у сфері боротьби зі злочинністю безпосередньо залежить від нормативно-правового забезпечення. Тому окрему увагу слід приділяти нормативно-правовим актам, що стосуються запобігання домашньому насильству.

Отже, 10 грудня 1948 року Загальною декларацією прав людини було проголошено, що всі люди народжуються вільними та рівними у своїй гідності та правах. Вони наділені розумом і совістю й мають діяти стосовно один одного в душі братерства. Кожна людина має всі права і всі свободи, проголошені цією Декларацією, незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового, станового або іншого становища. Окрім того, чоловіки та жінки, які досягли повноліття, мають право без будь-яких обмежень за ознакою раси, національності або релігії одружуватись і засновувати сім'ю. Вони користуються однаковими правами щодо одруження під час шлюбу та під час його розірвання. Шлюб може укладатися лише за умови добровільної та повної згоди сторін, що вступають у шлюб. Сім'я є природним і основним осередком суспільства та має право на захист із боку суспільства і держави [2].

4 листопада 1950 року Конвенцією про захист прав людини й основоположних свобод було проголошено, що користування правами та свободами, визнаними в цьому документі, має бути забезпечене без дискримінації за будь-якою ознакою – статі, раси, кольору шкіри, мови, релігії, політичних чи інших переконань, національного чи соціального походження, належності до національних меншин, майнового стану, народження або за іншою ознакою (ст. 14) [3].

16 грудня 1966 року в Міжнародному пакті про громадянські та політичні права було проголошено, що сім'я є природним і основним осередком суспільства і має право на захист з боку суспільства і держави. За чоловіком і жінками, які досягли шлюбного віку, визнається право на одруження і право заснувати сім'ю. Жоден шлюб не може бути укладений без вільної і цілковитої згоди тих, що одружуються. Держави, які беруть участь у цьому Пакті, повинні вжити належних заходів для забезпечення рівності прав і обов'язків обох з подружжя щодо одруження, під час перебування в шлюбі і при його розірванні. В разі розірвання шлюбу має передбачатися необхідний захист усіх дітей [4].

18 грудня 1978 року у Конвенції Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок уперше законодавцем використовується поняття «дискримінація щодо жінок».

Так, під дискримінацією щодо жінок було запропоновано розуміти: будь-яке розрізнення, виняток або обмеження за ознакою статі, спрямовані на ослаблення чи зведення нанівець визнання, користування або здійснення жінками, незалежно від їхнього сімейного стану, на основі рівноправності чоловіків і жінок, прав людини та основних свобод у політичній, економічній, соціальній, культурній, громадській або будь-якій іншій галузі [5].

Окрім цього, відповідно до ст. 2 Конвенції Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18 грудня 1978 р. зазначено, що

держави-сторони засуджують дискримінацію щодо жінок в усіх їх формах, погоджуються негайно всіма відповідними заходами здійснювати політику ліквідації дискримінації щодо жінок і з цією метою зобов'язуються: включити принцип рівноправності чоловіків і жінок у свої національні конституції або інше відповідне законодавство, якщо цього ще не було зроблено, та забезпечити за допомогою закону й інших відповідних заходів практичне здійснення цього принципу; уживати відповідних законодавчих та інших заходів, включаючи санкції там, де це є необхідним, що забороняють будь-яку дискримінацію щодо жінок; установити юридичний захист прав жінок на рівній основі з чоловіками та забезпечити за допомогою компетентних національних судів та інших державних установ ефективний захист жінок проти будь-якого акту дискримінації; утримуватися від вчинення будь-яких дискримінаційних актів або дій щодо жінок та гарантувати, що державні органи та установи діятимуть відповідно до цього зобов'язання; вживати всіх відповідних заходів для ліквідації дискримінації щодо жінок з боку будь-якої особи, організації або підприємства; вживати всіх відповідних заходів, включаючи законодавчі, щодо зміни або скасування чинних законів, постанов, звичаїв і практики, що являють собою дискримінацію щодо жінок; скасувати всі положення свого кримінального законодавства, що являють собою дискримінацію щодо жінок [5].

28 червня 1996 року Конституцією України у ст. 51 було проголошено, що шлюб ґрунтується на вільній згоді жінки й чоловіка. Кожен із подружжя має рівні права й обов'язки у шлюбі та сім'ї. Батьки зобов'язані утримувати дітей до їх повноліття. Повнолітні діти зобов'язані піклуватися про своїх непрацездатних батьків. Сім'я, дитинство, материнство та батьківство охороняються державою [1].

Завдяки цьому, було сформовано певну нормативно-правову базу спрямовану на запобігання домашньому насильству. Однак все ж таки бракувало спеціального нормативно-правового акта, що регулював би окреслені питання.

Так, 15 листопада 2001 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» № 2789-III. Цим Законом законодавець визначив правові й організаційні основи попередження насильства в сім'ї, органи та установи, на які покладається здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї. Насамперед під попередженням насильства в сім'ї розуміли: систему соціальних і спеціальних заходів, спрямованих на усунення причин і умов, що сприяють вчиненню насильства в сім'ї, припинення насильства в сім'ї, яке готується або вже почалося, притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні насильства в сім'ї, а також медико-соціальну реабілітацію жертв насильства в сім'ї. А саме насильство в сім'ї було визначено як будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї відносно іншого члена сім'ї, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина та завдають йому моральної шкоди, шкоди його фізичному чи психічному здоров'ю [6].

У результаті, у подальшому, 15 травня 2003 року було прийнято Закон України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за вчинення насильства в сім'ї або невиконання захисного припису» № 759-IV. Цим було передбачено адміністративну відповідальність за вчинення домашнього насильства.

Наступною визначною датою, що започаткувала новий напрямок у сфері запобігання домашньому насильству стало 11 травня 2011 року. Це дата, коли країни-учасниці підписали Конвенцію Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьби із цими явищами.

До того ж, відповідно до Конвенції Ради Європи щодо запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьби із цими явищами від 11 травня 2011 року, держави – члени Ради Європи та інші держави, що підписали цю Конвенцію, домовилися про те, що цілями цієї Конвенції є: захист жінок від усіх форм насильства й недопущення дискримінації та ліквідація насильства стосовно жінок і домашнього насильства; сприяння ліквідації всіх форм дискримінації стосовно жінок та заохочення дійсної рівності між жінками та чоловіками, у тому числі шляхом надання жінкам самостійності; розробка всеосяжних меж, політики та заходів для захисту всіх жертв насильства стосовно жінок і домашнього насильства та надання їм допомоги; заохочення міжнародного співробітництва з метою ліквідації насильства стосовно жінок і домашнього насильства; забезпечення підтримки та надання допомоги організаціям та

правоохоронним органам в ефективному співробітництві для прийняття комплексного підходу до ліквідації насильства стосовно жінок і домашнього насильства [7].

Ураховуючи це, українське законодавство йде далі, встановлюючи Законом України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» від 06 грудня 2017 року № 2227-VIII кримінальну відповідальність за домашнє насильство.

Так, ст. 126-1 КК України встановлено, що домашнє насильство, тобто умисне систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства щодо дружини чи колишньої дружини або іншої особи, із якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких стосунках, що призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілої особи, такі дії караються громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до п'яти років, або позбавленням волі на строк до двох років [8].

7 грудня 2017 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» № 2229-VIII. Завдяки цьому, замість формулювання «попередження» насильства в сім'ї відповідно до Закону України «Про попередження насильства в сім'ї» від 15 листопада 2001 року № 2789-III, вводяться в обіг такі поняття як «запобігання» та «протидія» домашньому насильству.

Так, відповідно до Закону України «Про попередження насильства в сім'ї» від 15 листопада 2001 року № 2789-III зазначено, що домашнє насильство – діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь [9].

Запобігання домашньому насильству – це система заходів, що здійснюються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, а також громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, та спрямовані на підвищення рівня обізнаності суспільства щодо форм, причин і наслідків домашнього насильства, формування нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки у приватних стосунках, небайдужого ставлення до постраждалих осіб, насамперед до постраждалих дітей, викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків, а також будь-яких звичаїв і традицій, що на них ґрунтуються. А протидія домашньому насильству – це система заходів, що здійснюються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, а також громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, та спрямовані на припинення домашнього насильства, надання допомоги та захисту постраждалій особі, відшкодування їй завданої шкоди, а також на належне розслідування випадків домашнього насильства, притягнення до відповідальності кривдників та зміну їхньої поведінки [9].

Отже, сучасний стан нормативно-правового забезпечення державної політики у сфері боротьби з домашнім насильством цілком справедливо можна оцінити позитивно, якщо, звісно не брати до уваги дискусійність окремих його положень.

Зокрема, згаданим законом «Про запобігання та протидію домашньому насильству» до адміністративних стягнень за вчинення насильства в сім'ї ст. 173² КУпАП повернули норму штрафу, від якої давно відмовились – сьогодні він мінімально становить 170 грн. Дійсно, штраф як вид стягнення за вчинення домашнього насильства є недоцільним і на етапі законопроектної роботи була слухна пропозиція з його неповернення. Наразі цим законом передбачено 16 категорій осіб, які можуть вчинити домашнє насильство, одними з яких є особи з I або II групою інвалідності та вагітні жінки. Якщо вони вчиняють домашнє насильство, то до них можна застосувати лише штраф. Пропозиція як виняток застосовувати до них

попередження не знайшла підтримки. Це викликає виправдані сумніви щодо можливості вчинення домашнього насильства особами з I або II групою інвалідності або вагітними жінками. Судова практика свідчить, що у 90 % випадків суди до всіх категорій «сімейних дебоширів» застосовують штраф. Із приводу судового збору за винесення суддею постанови у такій категорії справ про адміністративні правопорушення є пропозиція його скасувати [10-11].

Як зазначає М. Кузнецов, у кримінологічній науці вважається, що запобігання домашньому насильству, по-перше, передбачає не покарання, а передусім удосконалення умов життєдіяльності людей та їх виховання; по-друге, суспільство значно більше зацікавлене в тому, щоб не допустити вчинення злочинів, ніж у застосуванні покарання до винних; по-третє, запобігання забезпечує не тільки захист суспільних відносин від небезпечних посягань, але також захист нестійких членів суспільства від подальшого морального падіння, оскільки не дає їм стати злочинцями, тим самим позбавляє їх від практично неминучого наслідку злочину у вигляді відповідного покарання. Тому, на думку фахівця, нині склалася певна система заходів запобігання домашньому насильству, принципи побудови і функціонування якої мають конкретну спрямованість. Цю систему утворюють відповідні суб'єкти й об'єкти запобігання, зміст запобігання, матеріальне та правове її забезпечення [12, с. 298].

Наразі А. Богатирьов цілком ґрунтовно зазначає, що будь-яка злочинність, зокрема й насильницька, є соціальним явищем, руйнуючи встановлений громадський порядок, породжуючи деформацію відносин суспільства й особистості, відбиваючись у психологічній деформації людей, призводить до порушення кримінально-правових норм, а отже, і до репресивної на це реакції держави. У наш час, продовжує автор, вітчизняні вчені різних галузей знань, зокрема й кримінологи, шукають алгоритм подолання домашньої злочинності, і чим глибше спрямовано цей пошук, тим більше стає зрозумілим, що проблеми такої злочинності тісно пов'язані з кризою культурного розвитку й моральної свідомості, правовим нігілізмом, алкоголізмом, наркоманією, проституцією, браком усвідомлення відповідальності за наслідки своєї діяльності тощо [13, с. 202].

Маємо зауважити, що окремої актуальності в межах державної політики у сфері боротьби зі злочинністю відіграє кримінологічна діяльність різних суб'єктів, передусім Національної поліції.

Серед сучасних дисертаційних досліджень щодо запобігання домашньому насильству привертає увагу дисертація О. Дмитрашук «Запобігання домашньому насильству підрозділами Національної поліції України», захищена у 2021 році.

Зокрема, за результатами дослідження з метою запобігання домашньому насильству на загально-соціальному рівні здобувач пропонує розглянути можливість боротьби з поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19 без запровадження так званого режиму локдаун на всій території України. Необхідним, як вважає автор, є здійснення контролю за ЗМІ з боку держави в площині поширення пропаганди насильства. Належна реалізація загально-соціальних заходів із боку держави, на думку автора, сприятиме створенню здорової, матеріально забезпеченої, конкурентоспроможної та інтелектуальної сім'ї, унеможливаючи тим самим домашнє насильство. Окрім цього, одним із найбільш дієвих заходів спеціально-кримінологічного запобігання домашньому насильству є запровадження чат-боту МВС України, що став у нагоді у зв'язку із запровадженням карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19. Адже у цей час у багатьох родин не було традиційної можливості звернутись по допомогу, оскільки кривдник повсякчас мав змогу перебувати поряд із жертвою [13, с. 17].

Висновки. Отже, сучасний стан нормативно-правового забезпечення державної політики у сфері боротьби з домашнім насильством, цілком справедливо можна визнати задовільним, якщо, звісно, не брати до уваги дискусійність окремих його положень. Однак сучасний стан та тенденції домашнього насильства бажають кращого. Тому, на нашу думку, із метою запобігання домашньому насильству виникла об'єктивна необхідність запровадження окремих превентивних заходів на загальносоціальному рівні. Серед таких заходів слід зазначити: ліквідацію безробіття; підвищення рівня мінімальної заробітної платні; заборону грального бізнесу; завершення збройної російської агресії проти України; відновлення фінансування психіатричних лікарень; пропаганду здорового способу життя; підвищення контролю за виправленням та ресоціалізацією засуджених; скасування судового збору під час розгляду справ щодо

адміністративних правопорушень, передбачених ст. 173-2 КУпАП та застосування стягнення у вигляді штрафу виключно у випадках їх вчинення особами з I або II групою інвалідності та/або вагітними жінками.

У подальшому вважаємо перспективним дослідження запропонованих заходів щодо запобігання домашньому насильству.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28.06.1996. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
2. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
4. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Пакт від 16 груд. 1966 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text.
5. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18.12.1979. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text.
6. Про попередження насильства в сім'ї : Закон України від 15.11. 2001 № 2789-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2789-14>.
7. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами від 11.05.2011. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/mu11251>.
8. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2231-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
9. Про запобігання та протидію домашньому насильству в сім'ї : Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-19/paran67#n67>.
10. Шаблистий В. В. Критичний погляд на останні зміни та доповнення до КК України. Продовження... *Актуальні питання протидії злочинності в сучасних умовах: вітчизняний та зарубіжний досвід: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 15 березня 2018 р.)*. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. С. 129–132.
11. Шаблистий В. В., Людік В. Д. Нові підходи до кримінально-правового забезпечення людини від насильства за ознакою статі. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні та прикладні аспекти: матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 15 березня 2019 р.)*. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. С. 82–84.
12. Кузнецов М. Г. Кримінологічні засади запобігання насильству в сім'ї. *Право і суспільство*. 2019. № 4. С. 297-302.
13. Богатирьов А. І. Кримінологічний погляд на проблему домашньої злочинності. *Вісник ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка*. 2019. Вип. 3 (87). С. 202–208.
14. Дмитрашук О. С. Запобігання домашньому насильству підрозділами Національної поліції України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. Дніпро, 2021. 20 с.

Надійшла до редакції 07.12.2021

References

1. Konstytutsiya Ukrayiny [Constitution of Ukraine] vid 28.06.1996. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text. [in Ukr.].
2. Zahal'na deklaratsiya prav lyudyny [Universal Declaration of Human Rights] vid 10.12.1948. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text. [in Ukr.].
3. Konventsiya pro zakhyst prav lyudyny i osnovopolozhnykh svobod [Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms] vid 04.11.1950. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text. [in Ukr.].
4. Mizhnarodnyy pakt pro hromadyans'ki i politychni prava [International Covenant on Civil and Political Rights] vid 16.12.1966. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text. [in Ukr.].
5. Konventsiya Orhanizatsiyi Ob'yednanykh Natsiy pro likvidatsiyu vsikh form dyskryminatsiyi shchodo zhinok [United Nations Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women] vid 18.12.1979. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text. [in Ukr.].
6. Pro poperedzhennya nasyil'stva v sim'yi [On prevention of domestic violence] : Zakon Ukrayiny vid 15.11.2001 № 2789-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2789-14>. [in Ukr.].
7. Konventsiya Rady Yevropy pro zapobihannya nasyil'stvu stosovno zhinok i domashn'omu nasyil'stvu ta borot'bu iz tsymy yavyshechamy [Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence] vid 11.05.2011. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/mu11251>. [in Ukr.].
8. Kryminal'nyy kodeks Ukrayiny [Criminal Code of Ukraine] vid 05.04.2001 № 2231-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>. [in Ukr.].
9. Pro zapobihannya ta protydiyuu domashn'omu nasyil'stvu v sim'yi [On prevention and combatting

domestic violence in the family] : Zakon Ukrainy vid 07.12.2017 № 2229-VIII. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-19/paran67#n67>. [in Ukr.].

10. Shablysty, V. V. (2018). Krytychnyy pohlyad na ostanni zminy ta dopovnennya do KK Ukrainy. Prodovzheniya... [A critical look at the latest changes and additions to the Criminal Code of Ukraine. Continuation...] *Aktual'ni pytannya protydyi zlochynnosti v suchasnykh umovakh: vitchyznyany ta zarubizhnyy dosvid: mater. Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (m. Dnipro, 15 berez. 2018 r.)*. Dnipro: Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav, pp. 129–132. [in Ukr.].

11. Shablysty, V. V., Lyudvik, V. D. (2019). Novi pidkhody do kryminal'no-pravovoho zabezpechennya lyudyny vid nasyt'stva za oznakoyu stati [New approaches to the criminal law protection of a person from gender-based violence]. *Mizhnarodna ta natsional'na bezpeka: teoretychni ta prykladni aspekty: mater. III Mizhnar. nauk-prakt. konf. (m. Dnipro, 15 bereznya 2019 r.)*. Dnipro: Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav, pp. 82-84. [in Ukr.].

12. Kuznetsov, M. H. (2019). Kryminolohichni zasady zapobihannya nasyt'stvu v sim'yi [Criminological principles of domestic violence prevention]. *Pravo i suspil'stvo*. № 4, pp. 297-302. [in Ukr.].

13. Bohatyr'ov, A. I. (2019). Kryminolohichnyy pohlyad na problemu domashn'oyi zlochynnosti [Criminological view of the problem of domestic crime]. *Visnyk LDUVS im. E. O. Didorenka*, issue. 3 (87), pp. 202-208. [in Ukr.].

14. Dmytrashchuk, O. S. (2021). Zapobihannya domashn'omu nasyt'stvu pidrozdilamy Natsional'noyi politsiyi Ukrainy [Prevention of domestic violence by units of the National Police of Ukraine] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk / Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav. Dnipro, 20 p. [in Ukr.].

ABSTRACT

Oleksandr Yunin. National policy of Ukraine in domestic violence prevention: current state and prospects of improvement. The article deals with current state and prospects for improving national policy in domestic violence prevention. The author has found that the current state of legal support of national policy in combating domestic violence can be considered satisfactory and consistent with the Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence of 11 May 2011 (Istanbul Convention). At the same time, in order to improve the national policy in the field of combating domestic violence, some measures of general social level have been proposed.

It has been proved that the current state of regulatory and legal support of state policy in the field of combating domestic violence can rightly be considered satisfactory, if, of course, do not take into account the controversial nature of some of its provisions. However, the current state and trends of domestic violence are not optimal. In order to prevent domestic violence, there is an objective need to introduce certain measures at the general social level.

Such measures include eliminating unemployment, raising the minimum wage, banning gambling, ending Russia's armed aggression against Ukraine, restoring funding for psychiatric hospitals, promoting a healthy lifestyle, increasing control over the correction and re-socialization of convicts, and abolition of court fees when considering cases of administrative offenses under Art. 173-2 of the Code of Ukraine of Administrative Offenses, and the application of penalties in the form of fines only in cases of their commission by persons with I or II disability group and/or pregnant women.

Keywords: national policy, domestic violence, prevention of domestic violence.